

KATONA JÓZSEF SZINHÁZ

Shakespeare,
ROMEO ÉS JÚLIA

B 52.118

Keleti Színház

KECSKEMÉT 1961 - 62

Prológus

*A szép Verona tárul itt elénk,
hol két jeles család vetélkedett.
Ős gyűlölségük új csatában ég,
és polgár-vér szennyez polgár-kezet.
Vad vérükből egy baljós pár fakadt:
gonosz csillagzatok szülöttei.
S két szerelmes sírja lesz a hant,
mely a csaták vasát elföldeli.
Szerelmük eljegyezte a halál,
mert szüleikben lángol a harag,
s le nem lohad, míg el nem vész a pár —
erről regél a kétórás darab.
Néző, kérünk, hibákra most se nézz!
Így lesz az is, mi csonka, még: egész.*

SHAKESPEARE

30 éves volt, mikor megírta első halhatatlan remekművét, a **Rómeó és Júliát**. Drámaíró pályafutását két vígjátékkal kezdte. 1588-ban készült el *A tévedések játéka* és *A két veronai ifjú*. Ezeket a *Felsült szerelmesek* és első tragédiája, a *Titus Andronicus* követték, majd a *Minden jó, ha jó a vége* és a *Troilus és Cressida* látott napvilágot. Ezekkel a művekkel Shakespeare belépett a drámairodalomba, sikereket is ért el, de halhatatlanná nagy tragédiáival lett. Ezek sorában az első volt a *Rómeó és Júlia*. Méltó is, hogy ez a tragédia haladjon az élen. A költő első nagy ifjúkori drámája, amelyben benne ég Shakespeare ifjúsága, szenvedélyessége. Erő és gyöngédség, szenvedély, mindent elsöprő szerelem és megejtően hangulatos lágy líra találkozhatnak ebben a remekműben olyan varázsos erővel, hogy majd négy évszázad távlatából is e dráma adja a hasonlatot, ha igazi szerelmesekről valahol szó esik. A szerelem hangjai olyan har-

móniában szólalnak meg ebben a drámában, amilyeneket Shakespeare maga sem tudott többé felülmúlni. Korának legnagyobb sikere volt, a bemutató után két évvel már felújították, számos kiadást ért meg s még számosabb kálózkiadást. A világ színpadjainak egyik legnépszerűbb darabja és minden korban a színészek vágyának tárgya.

LENDVAY és LENDVAYNÉ
az első Rómeó és Júlia
a Nemzeti Színházban

A Rómeó és Júlia története azok közé a vándor-mesék közé tartozik, amelyek bejárták a nyugati népek egész irodalmát és módosulva, új motívumokkal bővülve, újra meg újra jelentkeznek. Történetének egyes motívumai már a III. században felbukkanak Xenophonnál.

A Monteccki és Capelletti család közötti viszályról Dante is megemlékezik a Purgatóriumban; Luigi da Porto a témát kibővítette és meséjét Veronába helyezte. A két nemes szerető című novellájában és hőseiknek a Rómeó és Fiuletta nevet adta. Sevin francia, Bandello olasz feldolgozása voltak a következők a sorban. Shakespeare a Rómeó és Júlia témáját minden bizonnyal Bandellótól kapta francia közvetítéssel.

A források kutatása és feltárása a mese eredetiségének kérdése azonban csak az irodalomtörténészek számára fontos, vagy érdekes. Hiszen Shakespearenek valamennyi drámájáról kimutatható, hogy meséjét nem ő szülte. Művészete éppen abban rejlett, hogy a közismert, sokszor feldolgozott témákat végső

formába öntötte, olyan formába, melyet túlszárnyalni azóta sem lehetett. A Rómeó és Júlia is ezek közé tartozik.

A Shakespeare művek első kiadásához Ben Jonson, a kortárs drámaíró írt előszót. „Diadalmaskodtál Anglia! Azt nevezed magadénak, aki előtt meghajol Európa valamennyi színpada. Nemcsak a mi korunknak él, hanem örökké” Ben Jonson jóslata valóra vált.

Siklós Olga

DOROTHY TUTIN

és

BRIAN MURRAY

az Old Vic 1961-es előadásán

SHAKESPEARE:

Rómeó
és
Júlia

tragédia 3 részben

Fordította:
MÉSZÖLY DEZSŐ

Kísérőzenét szerzette:
RÓNA FRIGYES

Júlia:
DÉVAY CAMILLA

Rómeó:

PATHÓ ISTVÁN

PERLAKY ISTVÁN

SIMON GYÖRGY

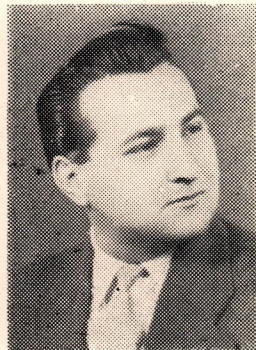
CSAJÁNYI GYÖRGY

DEMETER HEDVIG

GÖNDÖR KLÁRI

KARIZS BÉLA

*A
Rómeó
és
Júlia
szereplői*

Escalus	Csajányi György
Páris	Pathó István
Montague	Perlaky István
Capulet	Jánoky Sándor
Rómeó	Karizs Béla
Mercutio	Pathó István
Benvolio	Perlaky István
Tybalt	Fonyó József
Lőrinc barát	Fekete Tibor
János barát	Major Pál
Baltazár	Mezey Lajos
Sámson	Simon György
Gergely	Buday László
Abrahám	Lukács József
Péter	Szokoly Gyula
Patikárius	Tiszai József
I. zenész	T. Szabó László
II. zenész	Komlós József
Montaguené	Szalma Sándor
Capuletné	Vincze Pál
Júlia	Tar Mihály
Dajka	Borbíró Andrea
	Göndör Klára
	Dévay Camilla
	Demeter Hedvig

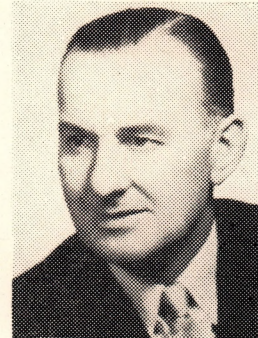
Díszlettervező:
Csinády István

Jelmeztervező:
Márton Aladár

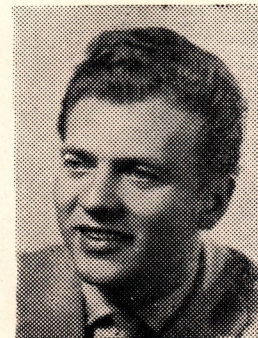
Rendező:
Lovas Edit

MEZEI LAJOS

JANOKY SÁNDOR

FEKETE TIBOR

FONYÓ JÓZSEF

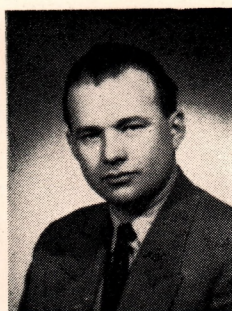
BORBÍRÓ ANDREA

MAJOR PÁL

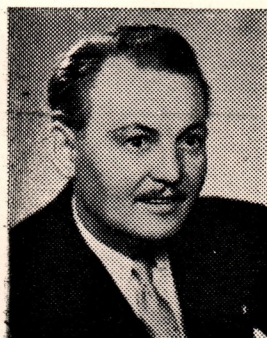
SZOKOLY GYULA

TISZAI JÓZSEF

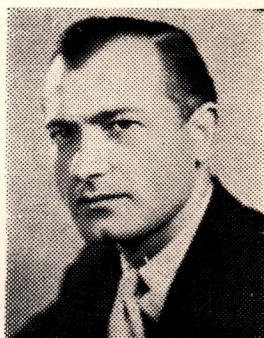
SZALMA SÁNDOR

F. SZABÓ LÁSZLÓ

KOMLÓS JÓZSEF

BUDAI LÁSZLÓ

CSINÁDY ISTVÁN
dízlettervező

LOVAS EDIT
rendező

MÁRTON ALADÁR
jelmeztervező

Júlia

Ó, Rómeó, mért vagy te Rómeó?
Tagadd meg atyád és dobd el, neved!
S ha nem teszed: csak esküdj kedvesemmé —
S majd én nem leszek Capulet tovább!

Rómeó

Hallgassak még? vagy feleljek neki?

Júlia

Csak neved ellenségem, nem magad.
S te önmagad vagy és nem Montague
Mi Montague? Se kéz, se láb, se kar,
se arc, se test... Ó, válassz más nevet!
Oh, mi a név? Mit rózsának hívunk,
bárhogy nevezzük, épp oly illatos.
Ha most Rómeót nem hívják Rómeónak,
Szakasztott oly tökéletes marad
akármilyen néven... Dobd el hát neved!
És egy élettelen szóért cserébe —
tiéd az életem!

Rómeó

Szavadnak állj!

Mondj szeretődnek s újra megkeresztelsz:
Nem lesz a nevem többé Rómeó.

Júlia

Ki vagy te, ki az éj fátylán keresztül
kilested titkomat?

Rómeó

Egy puszta név

meg nem mondhatja néked, ki vagyok,
én meggyűlöltem tulajdon nevem,
mert néked ellenséged, drága szent
Ha írva volna, foszlányokra tépném.

Júlia

Még száz szavad sem nyelte el fülem,
S nyelved zenéje máris ismerős.
Nem Rómeó vagy?... és nem Montague?

Rómeó

Egyik se, hogyha nem tetszik neked.

Rómeó és Júlia

Ósi viszály dúl két előkelő veronai család, a Capuletek és Montaguek között.

A Montague család egyetlen fia, Rómeó szerelmes Rózába s panaszaival telesírja egész Veronát. Barátai: Benvolio és Mercutio azért, hogy bánatát feledje, elviszik a Capulet család estélyére. Itt Rómeó és Júlia meglátják, megcsókolják és egy szempillantás alatt megszeretik egymást. S csak e perzselő szenvedély feltámadása után tudják meg, hogy tulajdonképpen ellenségeik egymásnak. De őket már nem választhatja el családi viszály. Júlia az éjszakának zengi el, hogy szereti Rómeót és e vallomásra Rómeó hasonlóval felel és elhatározzák, hogy már másnap egybekelnek.

Lőrinc barát szívesen segít a szerelmeseknek. Ettől a házasságtól azonfelül azt is reméli, hogy a két ellenséges család megbékélését eredményezi.

A Montague és Capulet család legifjabb sarjai egybekeltek, de a családi viszály tovább dúl. Tybalt, a Capulet család tagja az utcán beleköt Rómeóba, az szép szóval kitér előle, helyette Mercutioval vív, akit halálra sebez. Rómeó most már megvív barátja gyilkosával — s Mercutio után Tybalt a következő áldozat. Rómeónak menekülnie kell, mert Verona hercege száműzte. Júlia kétségbeesetten küld uráért, aki dacolva ezer veszéllyel eljön ifjú feleségéhez. E csodás nász után Rómeó Mantovába menekül, Júliát pedig szülei arra akarják kényszeríteni, hogy az ifjú és csinos Páris gróf felesége legyen. Júlia Lőrinc barát tanácsára oly szert iszik, mely őt mély álomba ringatja, halottnak hiszik s Rómeó majd kiszabadítja a kriptából.

Júlia szerelme oly határtalan, hogy azt is vállalja. De Lőrinc barát levele nem érte utól Rómeót, ellenben a halálhíre igen. S mikor Rómeó titkon visszatér Veronába, Páris gróftal találja Júlia ravatalánál. Megvívna, Páris elesik, Rómeó pedig mérget iszik. Iszonyodva ébred Júlia, a szabadulás helyett tragédia vár rá s inkább ő is a halált választja. A szülők döbbenetben látják a családi viszály ártatlan áldozatait.

FEBRUÁR 23-ÁN

A RÓMEÓ ÉS JÚLIA BEMUTATÓJA
ALKALMÁBÓL

AZ I. FELVONÁS SZÜNETÉBEN
MEGNYITJUK

DIÓSY ANTAL
FESTŐMŰVÉSZ

kiállítását

A KATONA JÓZSEF SZÍNHÁZBAN

MINDEN ÉRDEKLŐDŐT
SZERETETTEL VÁRUNK

Szerkeszti: Siklós Olga. F. k.: Séd Teréz

Készült 1500 példányban 0,5 (A/5) ív terjedelemben
az MNOSZ 5601—59. és 5602—55. sz. szabványok szerint

[1971 AUG 4]

Kerükben a jövő...

**ÉLETBIZTOSÍTÁSI KÖTVÉNYT
MINDEN CSALÁDNAK!**